

ZUIDWESTER

contactblad IVN Zuidwest Veluwezoom

voorjaar 2014, jaargang 28

Namen en adressen

IVN

Het IVN is een vereniging voor natuur- en milieueducatie. Het is een vereniging van vrijwilligers en beroepskrachten die bijdraagt aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu, landschap en leefomgeving.

Verspreid over Nederland heeft het IVN 174 plaatselijke afdelingen en elf provinciale consulentenschappen. Ongeveer 18.000 leden zetten zich actief in voor de natuur en het milieu door middel van allerlei voorlichtende en educatieve activiteiten voor jong en oud, zoals excursies, cursussen, tentoonstellingen en lezingen.

Afdelingsbestuur IVN Zuidwest Veluwezoom

Voorzitter

Els van't Hof-von Nordheim
Generaal Urquhartlaan 30
6861 GG Oosterbeek
026 – 339 22 70, levanthof@planet.nl

Secretariaat

Kirsten Haanraads
Rumpler 3
3769 JH Soesterberg
06 -17 98 43 62, ivn.zwv@gmail.com,
kirsten.haanraads@gmail.com

Ledenadministratie en penningmeester

Wim Chardon
Groenendaalseweg 4
6871 CP Renkum
0317 - 31 94 90, wim.chardon@wur.nl

Bestuursleden

Oscar Langevoord 06-29 32 06 91,
info@natuurlijkinvormgeving.nl
Charlotte de Roo, 026 - 334 05 31,
charlotte.deroo@gmail.com

Werkgroepcoördinatie

Landschapsonderhoud

Albert Smit, a.smit@maakarchitectuur.nl,
026 - 339 24 11

Redactie Zuidwester, redactie.zw@gmail.com

Simone Saarloos
Beukenlaan 1
6871 CK Renkum
0317 – 35 74 56, simone.saarloos@zonnet.nl
06 - 55 15 69 18

Bezorging Zuidwester

Wim Chardon, wim.chardon@wur.nl, 0317 - 31 94 90

PR

Oscar Langevoord, 06 - 29 32 06 91

Beken en sprengen

Ruud Schaafsma, ruud.schaafsma@gmail.com,
0317 - 31 51 17

Zomp

Pleun Driessen, pleun.driessen@antenna.nl,
06 - 36 50 17 25

Werkgroep WEB-site

Oscar Langevoord, 06 - 29 32 06 91
Albert Bos, albert.bos@hetnet.nl, 026 - 334 27 43

Vogelwerkgroep

Els Roode, els.frank@planet.nl, 0317 - 31 82 12

Vleermuizenwerkgroep

Floor Norel, floornorel@hetnet.nl, 0317 - 41 77 78

Werkgroep Arboretum

Betsie van Loenen, b.vanloenen@hotmail.com,
0317 - 41 81 24

WaterWatch Wageningen, www.waterwatch.tk

Melle en Annie van Kammen,
waterwatch@argumentum.nl, 0317 - 41 72 64

Heemtuin De Zomp

Ingang Fangmanweg/hoek Dam
Oosterbeek

IVN Gelderland

Jansbuitensingel 1
3811 AB Arnhem
026 - 351 29 27

IVN landelijk bureau

Plantage Middenlaan 2C
Postbus 20123
1000 HC Amsterdam
020 – 622 81 15

Lidmaatschap IVN Zuidwest Veluwezoom

Contributie: € 14,- per jaar
Donatie: € 10,- per jaar
Huisgenoten: € 8,- per jaar

Girorekening: NL39 INGB 0000 805291 t.n.v. IVN-afdeling
Zuidwest Veluwezoom te Renkum

Foto voorpagina

De foto van de voorpagina heeft Gerrit Riethorst gemaakt toen leden van de werkgroep Landschapsonderhoud wilgen aan het knotten waren aan de Veerweg te Oosterbeek (4 februari 2012).

ZUIDWESTER

contactblad IVN Zuidwest Veluwezoom

Van de voorzitter

Na een prachtige herfst en een zachte winter begin ik op de eerste zondag in maart aan deze column, nadat ik de vorige eerst heb herlezen. Wat is er sindsdien veel gebeurd: we hebben samen met Staatsbosbeheer (SBB) het natuur- en milieueducatieproject met de Vos in het Bos in de hoofdrol zeven maal in drie weken tijd uitgevoerd. Kinderen (groep 5/6), leerkrachten, ouders, vrijwilligers van IVN en SBB en natuurlijk de verantwoordelijke boswachter waren heel enthousiast. We zijn dan ook direct begonnen met plannen maken voor dit voorjaar. Het thema wordt 'Beken en sprengen' en is gekoppeld aan een tentoonstelling in infocentrum De Beken van SBB.

De IVN-werkgroep Beken en Sprengen bestaat dit jaar 20 jaar! Een ongelooflijke prestatie om zo lang zo veel mensen te inspireren om ons prachtige, maar ook kwetsbare landschap te onderhouden en soms nieuw leven in te blazen. Ruud Schaafsma is hiervan de drijvende kracht al die jaren en hij verdient voor zijn doorzettingsvermogen onze grote bewondering en dank.

Dan is het grote en goede nieuws dat wat nu de werk- en kap-schuur is van het gebouw De Beken verbouwd gaat worden tot Infocentrum voor natuur- en milieueducatie. In februari jl. heeft ook SBB groen licht gegeven (gemeente en provincie deden dat al). Als alle vergunningen binnen zijn, kan er worden aanbesteed en gebouwd! In de planning staat oplevering op 1 juli a.s., dat is zeer ambitieus maar haalbaar. Het IVN is nauw betrokken bij dit project en deze plannen. Het doel is om een prachtige locatie te hebben van waaruit schoolkinderen en volwassenen, toeristen en mensen die al graag in het beekdal wandelen, te ontvangen en te informeren, want: "Wie binnen kijkt, ziet buiten meer."

Rest mij nog u uit te nodigen voor de algemene ledenvergadering op zaterdag 5 april a.s. op een prachtige locatie, namelijk het Arboretum te Wageningen (zie agenda elders in dit blad) waar u ook de tekeningen van de verbouwplannen kunt bekijken. Hopelijk zie ik u daar,

Els van 't Hof-von Nordheim

4 - 7	Jaarverslagen
7	Cursus Sprengenbeken
8	Reünie gidsencursus
9	Stekelnootje
10	Natuurbeleving op zorgboerderij
11	De Ganzenvaar
12	Knooppunt groen Oosterbeek
13	Charlotte en Marieke
14	Kinderpagina
15	Van het bestuur
16	Buitenladder

COLOFON

De Zuidwester is het contact - en informatieblad van IVN Zuidwest Veluwezoom en verschijnt twee maal per jaar.

REDACTIE:

Kirsten Haanraads, Els van 't Hof, Simone Saarloos

EINDREDACTIE:

Simone Saarloos

DRUKKER:

Editoo B.V. te Arnhem

REDACTIEADRES:

Simone Saarloos
Beukenlaan 1
6871 CK Renkum
telefoon: 0317 – 35 74 56
mobiel 06-55 15 69 18
e-mail: redactie.zw@gmail.com of
simone.saarloos@zonnet.nl

De uiterste inzenddatum van kopij voor het najaarsnummer is: **5 september 2014**

Jaarverslag van Werkgroep Landschapsbeheer

Tekst: Albert Smit en Thijs van der Velden, coördinatoren Werkgroep Landschapsbeheer. Foto: Gerrit Riethorst

Met gemiddeld 22 deelnemers per ochtend heeft de werkgroep Landschapsbeheer afgelopen jaar ca. 1150 uur werk verzet. Het hoge gemiddelde is mede te danken aan 75 enthousiaste vrijwilligers bij de Natuurwerkdag in de Rosandepolder. Daarbij is een flinke bijdrage geleverd door scouts en welpen met hun begeleiders uit Westervoort. Leden van werkgroep De Zomp hebben ook geholpen: zij gebruiken de wilgentenen voor een beschoeiing in de mooie heemtuin. De overige opbrengst (vijf containers met wilgentakken) is naar de apen, olifanten en andere dieren van Burgers' Zoo gegaan: een welkome en smakelijke maaltijd! Bij de excursie eind maart naar de 100-jarige dierentuin hebben we kunnen aanschouwen, hoe het verorberen van de wilgentakken in z'n werk gaat.

Ook anderen hebben zich ingezet in de polder: 60 Akzowerknemers onder begeleiding van de Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) en daarnaast de medewerkers van SLG zelf. De locatie is blijkbaar populair en lijkt voorlopig even klaar! Ter informatie nog het volgende: 'Geldersch Landschap en Kasteelen' (GLK) heeft in 2013 een groot deel van de polder in erfpacht gekregen met bijbehorende onderhoudsplicht. GLK streeft met behoud van de huidige karakteristiek naar verbeteringen, onder andere recreatieve routes en begroeiing. Het vernieuwen van terreinafscheidings is inmiddels gestart. Het plan is in april/mei dit jaar de ideeën van de inwoners van Oosterbeek te inventariseren om mede op basis daarvan plannen te maken.

Op diverse andere locaties is ook knotwerk verricht. In de Jufferswaard zijn grote bomen onderhanden genomen. Het Heelsums beekdal heeft ter plaatse van de Koninginnelaan een 'grote beurt' gekregen en bij papierfabriek Schut is regulier onderhoud gepleegd. Dat laatste geldt ook voor de Veerweg tussen Oosterbeek en Heveadorp. Hier zijn tevens 15 nieuwe staken geplant bij het gesaneerde terrein van de voormalige gasfabriek. In totaal zijn er ongeveer 150 knotwilgen onderhouden. Na het knotten resteert een grillig schouwspel van decennia oude bomen in allerlei vormen en standen: in combinatie met een meanderende beek, een unieke ervaring!

Tijdens de activiteiten is er volop gelegenheid anderen in een gezellige sfeer te ontmoeten en contacten te leggen. Omwonenden van locaties voelen zich vaak betrokken bij ons werk aan het landschap. Zij verzorgen bijvoorbeeld een hapje en drankje tijdens de pauze en/of na afloop. Als dan ook het weer nog meezit (doorgaans is dat het geval), is een werkochtend een feest: de ideale manier om beslommeringen te vergeten!

Andere delen van het landschap krijgen ook aandacht van de werkgroep. Langs de spoorlijn Arnhem-Utrecht is opslag

In top met de laatste takken

van dennen verwijderd voor het behoud van heidegebieden en het optimaliseren van het leefgebied voor reptielen als de zandhagedis. Tussen de overgangen naar de Buunderkamp en de Ginkelse heide is het werk ten noorden van het spoor afgerond.

Op landgoed 'De Kamp' te Heelsum is onderhoud gepleegd aan het Molenbeekse Pad: dit 'klompenpad' is een aanrader voor de wandelaar. De 25 km lange route passeert het landgoed. Bij zorgcentrum 'De Sonnenberg' te Oosterbeek is in het aanpalende park licht en lucht gebracht voor groepen oude rododendrons en zijn zichtlijnen langs de lanen hersteld.

Al met al een productief programma met tal van inspirerende ontmoetingen!

Jaarverslag 2013 Vogelwerkgroep

Tekst: Els Roode

De vogelwerkgroep heeft in 2013 een vol programma gekend. Behalve de gebruikelijke broedvogeltellingen en de watervogeltelling is er een vogelcursus gegeven. Ook is de vogelwerkgroep in mei met aanhang op vakantie geweest naar noordoost Polen, waar we een prachtige vogelreis hebben gemaakt. Daarvan is een verslag gepubliceerd op de website. In september hadden we ons werkgroepuitje naar de Biesbosch, waar we met twee fluisterboten een mooie excursie hebben gemaakt. Verder zijn er in het najaar en de winter enkele excursies gegeven die redelijk veel publiek hebben getrokken.

Het kan gezegd worden dat het jaar 2013 erg succesvol was. We hebben genoten van mooie waarnemingen en hadden er veel plezier in om onze ervaringen en kennis te delen met deelnemers van de cursus en de excursies. Onlangs zijn we op ganzensafari geweest met in totaal 15 mensen door de Gelderse Poort. Dit was een voortvarend begin van het nieuwe jaar!

Het beleid om excursies per e-mail, e-zuidwester, op de web-site en eventueel in de krant aan te kondigen, met per keer een alternatieve datum in geval van slecht weer, is erg goed bevallen. Deze vorm van plannen blijven we daarom aanhouden.

Wel jammer, dat belangstellenden zonder internet en e-mail-adres op deze manier buiten de boot vallen. Maar helaas is het geen doen om steeds iedereen te moeten bellen, ik hoop dat men dat begrijpt.

We hebben een schematisch plan gemaakt voor 2014, dat terug te vinden zal zijn in de Buitenladder van IVN ZWV en op de website-activiteiten. Daarin zal alleen staan in welke maand een bepaalde activiteit gepland wordt van de VWG. Voor meer informatie kan men altijd mailen naar els.frank@planet.nl. Men wordt dan automatisch op de hoogte gehouden via onze mailings.

Activiteiten in 2014 Vogelwerkgroep

Tekst: Els Roode

De vogelwerkgroep heeft een ruwe planning gemaakt voor 2014. Voor de excursies geldt dat er steeds twee data gereserveerd worden, zodat er geschoven kan worden in verband met slecht weer. Iedereen die belangstelling heeft, kan zijn/haar email adres doorgeven (naar els.frank@planet.nl). Dan wordt men automatisch op de hoogte gebracht van onze excursies.

Het Broedvogel Monitor Project (BMP) is ook ingepland: degene die belangstelling heeft, kan per e-mail (naar els.frank@planet.nl) contact opnemen. In principe wordt er vanaf begin maart t/m eind juni om de twee weken een telling gedaan op de Noordberg en de Jufferswaard te Renkum, startend een half uur vóór zonsopkomst gedurende ca. twee en een half uur.

Tel mee op zondag 30 maart!

Tekst: Els Roode

Wegens groot succes herhalen wij de BMP-excursie van vorig jaar: 's morgens vroeg omringd door het vroege vogelgezang, de zon zien opkomen boven de plas in de Jufferswaard. Op zondag 30 maart 2014 organiseert de Vogelwerkgroep IVN Zuidwest Veluwezoom een excursie met als thema broedvogeltelling.

Deze excursie zal vanaf een half uur voor zonsopkomst tot 8.30 à 9.00 uur duren en voert ons door de uiterwaarden van de Jufferswaard en over de Noordberg te Renkum. Uiteindelijk komen we bij Veld & Beek aan, waar we kunnen genieten van een eenvoudig ontbijt met koffie, thee en met zuivelproducten van de biologische boerderij.

De totale groepsgrootte kan maximaal 20 personen zijn, de excursie zal in kleinere groepen plaatsvinden. Voor deelname kunt u zich voor 15 maart per e-mail aanmelden bij Els Roode: els.frank@planet.nl

Kosten: 12,50 euro per persoon, te betalen bij het ontbijt. Zelf meenemen: verrekijker en goed schoeisel. Bij zware mist of regen gaat de excursie **niet** door. De excursie wordt dan gegeven op zaterdag 12 april 2014. Tenzij het dan weer slecht weer is

Op de avond ervoor wordt er per e-mail bericht over het wel of niet doorgaan van de excursie. Ook het tijdstip en de locatie voor het verzamelen worden dan doorgegeven. Op 30 maart starten we om 6.50 uur en op 12 april zal dat om 6.15 uur zijn.

Jaarverslag 2013 Werkgroep Beken en sprengen

Tekst en foto: Ruud Schaafsma

In september zijn we gestart aan ons 20e werkseizoen. Dit vierde lustrum willen we niet ongemerkt voorbij laten gaan: op 12 april sluiten we ons werkseizoen af met een feestelijke dag. Hierover komen nog nadere berichten.

We werkten in 2013 vijftien zaterdagochtenden met gemiddeld twaalf personen. Net als vorig jaar voeren de beken volop water als beloning voor al het werk. De woensdaggroep werkte iedere woensdagochtend in het Heelsumse beekdal. Ook hier een beeld van stromende beken op de meeste geschoonde trajecten.

We sloten eind maart het werkseizoen af met een bezoek aan het Sonsbeekpark. Hier werden we rondgeleid langs de Sint Jansbeek en kregen we een boeiende uitleg van de molenaar in de 15e-eeuwse 'Witte molen'.

Jaarverslag 2013 Werkgroep Botanische tuin(en)

Tekst: Betsie van Loenen

In de Botanische tuinen in Wageningen is dit jaar weer veel veranderd. Misschien hebt u het in de krant gelezen: in 2013 is de Dreijen-tuin geheel in handen gekomen van het Depot en is nu meer een beeldenmuseum. Het is gratis toegankelijk van 9 tot 17 uur. Dat stukje natuur in Wageningen en wat oude gebouwen van de WUR zijn vernieuwd en is nu een bezoek zeker waard.

De Belmonte-tuin is nog steeds eigendom van de WUR, maar wordt beheerd door de SBBAW (Stichting Beheer Belmonte Arboretum Wageningen). De Malus- en Prunus-collectie is gecontroleerd, net als de Rozen-collectie met behulp van leden van de rozenvereniging.

We hebben in 2013 enkele publiekswandelingen verzorgd op woensdagavonden. In de lente waren de kleuren en geuren van de Rhododendrons onderwerp. In de herfst was het een wandeling met als onderwerp vleermuis en kleuren, maar het werd het onderwerp paddenstoelen, omdat een van de deelnemers langs de bergrand enkele Parasolzwammen wist te staan. Dankzij de bad-detector van Floor en mij hebben we ook nog vleermuizen gehoord en gezien. Deze twee wandelingen waren een succes. Misschien omdat we beginnen of eindigen met koffie in het koetshuis? Dit willen we komend jaar ook weer doen.

We hebben op zaterdagen en zondagen enkele wandelingen verzorgd. We waren bij Belmonte op z'n Best aanwezig, helaas zonder kraam.

De aangevraagde wandelingen zijn dit jaar wat teruggelopen: slechts één wandeling in de Dreijen-tuin en maar acht in de Belmonte-tuin. Maar het is nog steeds leuk om te doen, zeker nu we in het koetshuis beginnen met een praatje vooraf met koffie en/of thee.

Voor aankomend jaar staat er weer een aantal wandelingen in de tuin op het programma, maar de data moeten nog ingevuld worden. Er is voorkeur voor een zondagochtendwandeling om 10 uur, zowel in de lente als in de herfst. De data van de wandelingen vindt u binnenkort op de website.

Met dank aan de gidsen van de werkgroep.

Jaarverslag 2013 Zuidwester

In 2013 ontving u twee nummers van 16 pagina's, in kleur, gedrukt bij Editoo. Het voorjaarsnummer, met een prachtige foto op de voorpagina van Oscar Langevoord, was snel gevuld door het grote aantal jaarverslagen. Het najaarsnummer, met nu een stijlvolle foto op de voorpagina van Ruud Schaafsma, stond in het teken van de opening van het Renkums beekdal. Daarnaast kwamen er zoveel berichten bij de redactie binnen, dat we de 16 pagina's gemakkelijk met z'n allen blijken te kunnen vullen.

Al diegenen die het afgelopen jaar kopij ingestuurd hebben, danken we hierbij.

Jaarverslag 2013 Vleermuizenwerkgroep

Tekst: Floor Norel

Vanaf de tweede week van april 2013 waren weer volop vleermuizen te traceren. Na de winterslaap, die de muisjes in een soort coma-achtige (lethargisch) stadium doorbrennen, moet de conditie weer opgebouwd worden. Insecten vangen dus!

Afgelopen jaar werden de vleermuisexcursies (Oosterbeek/Wageningen) matig bezocht. Ook al doordat de publiciteit te wensen overliet. Een goed bezochte avondexcursie door het arboretum Belmonte in Wageningen was echter een succes! Zowel de Dwergvleermuis als de Laat Vlieger liet zich in grote aantallen zien.

Op uitnodiging bezochten we onder andere de nieuwbouw Kortenoord te Wageningen, waar de bewoners vleermuizen dachten te bespeuren. Na een paar nachten observatierondjes lopen, moesten we constateren dat de diertjes zich niet lieten zien.

Voorts bezochten we een boerderij waar men advies vroeg in verband met overlast van vleermuisuitwerpselen. Ook vroeg men advies over het plaatsen van vleermuis kasten (ook in de Zomp) en wilde men informatie over verschillende vleermuizen rond woningen.

Voor het komende seizoen hebben we nog geen excursies gepland. Via de pers en de Zuidwester, de mail en de website houden we u op de hoogte van onze activiteiten.

Natuurmarkt rondom heemtuin de Zomp

Tekst: Pleun Driessen

Op zondag 18 mei 2014 vindt een publieksactiviteit plaats rondom heemtuin de Zomp. Dit is een natuurmarkt, waarbij diverse organisaties op het gebied van natuur en Milieu vertegenwoordigd zullen zijn. Dit jaar zorgt ook kwekerij De Keltenhof weer uit Bergharen voor de verkoop van diverse wilde planten. Vrijwilligsters/ers van de werkgroep De Zomp verzorgen rondleidingen door de heemtuin. Ook zijn kinderen welkom. Zij kunnen speciale ontdekkingen doen op allerlei gebied.

De natuurmarkt wordt gehouden op De Dam in Oosterbeek van 12 tot 16 uur.

De Zomp ligt op de hoek van de Fangmanweg en De Dam. Per openbaar vervoer is deze tuin bereikbaar via lijn 1 (halte Weverstraat) en lijn 51 (halte Oude Kerk).

De heemtuin ligt in een prachtig wandel- en fietsgebied en is goed bereikbaar per fiets of te voet. Mocht u met de auto komen dan kunt u parkeren in de omgeving. Tijdens de markt zal De Dam afgesloten zijn voor alle verkeer evenals het onderste deel van de Fangmanweg. De Ploegseweg en Geelkerkenkamp zijn wel bereikbaar.

Cursus Sprengenkben Volksuniversiteit

De Volksuniversiteit Wageningen organiseert twee cursusavonden over sprengenkben en watermolens op de Zuid-Veluwe.

Eeuwenlang was de Zuid-Veluwe een vroeg-industrieel gebied. Er draaiden 28 watermolens: vooral papiermolens, maar ook graanmolens, oliemolens, een grutterij, een slijpmolen en zelfs een watermolen waarin buskruit werd gemaakt. Om al deze watermolens van water te voorzien werden vooral in het Renkums en Heelsums beekdal kilometerslange sprengenkben aangelegd.

Twee cursusavonden over sprengenkben en watermolen, ondersteund door beelden, elke avond gevolgd door een avond-wandelexcursie. De eerste wandeling rond 'Het Broek', het zuidelijk deel van het Renkums beekdal. We bezoeken het monumentale gemaaltje van Waterschap Vallei en Veluwe aan de Bokkedijk en de kelders van de bovengronds verdwenen Bierbrouwerij De Bock. De tweede wandeling gaat langs de steil van de stuwwal lopende Oorsprongbeek en Gielenbeek in Oosterbeek. Beide wandelingen voeren ons langs plaatsen waar watermolens hebben gestaan en door landschappelijk fraaie gebieden.

De twee behandelde bekenboeken van de docent kunnen bij hem samen voor € 30 worden aangeschaft.

Wandelexcursies

- 24 april: Wandeling rond Het Broek; start 19 uur op het parkeerterrein bij de kapel van Oranje Nassau's Oord.
- 1 mei: Wandeling langs de Oorsprong- en Gielenbeek; start 19 uur bij de hervormde kerk aan de Benedendorpsweg in Oosterbeek.

tijd: dinsdag 20:00-22:00 uur
startdatum: 22 april 2014
plaats: Bevrijdingskerk, Wageningen
docent: R. Schaafsma
prijs: € 59,00
met korting: € 52,50 Word ook donateur voor €15 per cursusjaar. Voor donateurs geldt een gereduceerde cursusprijs.

Belmonte op z'n Best

Zondag 27 april 2014: bloemenmarkt 'Belmonte op z'n Best' van 10.00 tot 16.00 uur in Arboretum Belmonte aan de Generaal Foulkesweg 94 in Wageningen. Bezoek de kramen van verschillende kwekers en verenigingen zoals de rhododendron-, heide- en dendrologervereniging. U kunt er bijzondere planten kopen. Ook zijn er rondleidingen. Tijden worden bij de ingang en bij de informatiekraam bekendgemaakt.

Hé, wat doe jij nu zoal?

Reünie gidsencursisten 2011-2012

Een kop koffie, Pleun's gezellige appartement en uitzicht op de uiterwaarden van Oosterbeek. Beetje kletsen, beetje mijmeren hoe de cursus liep, beetje dromen over wat wij, Pleun, Wietse en ik, nog allemaal wilden gaan doen met en in de natuur. En wie van ons drieën er op kwam, weet ik niet meer. Maar een van ons kwam met dé cruciale vraag 'Wat zou de rest aan het doen zijn?' Zouden ze wat doen met de cursus of zouden de meesten zich vooral bezig houden met hetgeen een mens nou eenmaal bezig houdt? Werken, kinderen van school halen, op kleinkinderen passen, wc poetsen, vrienden bezoeken, douchen. En het idee voor een reünie was geboren. De organisatie bleek peanuts met een paar mailtjes, wat boodschappen en natuurcentrum De Beken regelen.

Inmiddels was ik wel heel nieuwsgierig geworden. Ik kon wel wat inspiratie gebruiken. Een knagend schuldgevoelentje zei me dat ik echt wel meer kon doen met het IVN dan ik nu deed.

Na wat onderdrukte stress over doorgeslagen stoppen op De Beken (hoe voelt een reünie zonder koffie en verwarming?), komen ze op een frisse zaterdagochtend binnendruppelen. Enthousiast worden er handen geschud, op schouders geslagen, op wangen gezoend en kinderen bewonderd. Zo leuk om te merken dat anderhalf jaar cursus

echt wat met een groep heel verschillende mensen doet. Je wordt een groep!

Met z'n allen aan de lange tafel lukt net met de meer dan twintig IVN-ers. Knus en lekker warm. Maar we zouden geen IVN-ers zijn als we niet een uurtje naar buiten gingen. De Beken ligt er mooi bij met een vrij uitzicht waar eerst het industrieterrein was. Ieder loopt op zijn eigen manier. De een ziet alle paddestoelen, de ander het water tussen de planten of de vele spechtgaten. Waar nodig praat Wietse ons bij over zijn gebied. Geen gegids, maar zelf kijken naar wat je wilt, wanneer je wilt. Best lekker.

Inmiddels belt Pleun dat de lunch klaar staat. Zelf opscheppen is het devies. Dan komen de verhalen los. Els Roode trekt als vogelexpert er regelmatig met belangstellenden op uit. Het professioneel ogende natuurbingospel van Milka en Michiel is inmiddels te koop. Leuk voor kinderen én ouderen! Ze zijn ook actief met Kabouterwandelingen en kinderactiviteiten (8-12 jaar) op het NME Ede. Bij dit laatste kan Michiel nog incidenteel hulp gebruiken op de zaterdagmorgen. Jacques heeft de samenwerking gezocht met het VVV en een boekje geschreven voor haar klanten. Onder de slogan 'de natuur werkt' is Ale in Veenendaal actief met bezigheidstherapie in verschillende huizen. Als een promovendus

Stekelnootje - Verwilderde natuur moraal

Tekst: Wim Spaan

De film 'De Nieuwe Wildernis' van Ruben Smit toont prachtige beelden van 'De Oostvaardersplassen' (5600 ha). Helaas is niet alles zo mooi. Op het droge boomloze graslandgedeelte van het gebied (2000 ha) lopen meer dan 4500 grote grazers (paarden, herten en koeien). Dit intensieve mega veebedrijf beheerd door SBB (Staats Beesten Boel) heeft hiermee een dierdichtheid, die de Europese (stikstof)norm (voor reguliere veebedrijven) ver overschrijdt. De 'wildtoestand' van het Oostvaardersplassengebied komt nog het meest overeen met grootschalige hertenfokkerijen in Nieuw Zeeland. Het enige verschil is dat het grote aantal goed gevoede bokken daar ont(ge)weid met kale koppen lopen te burlen.

Dierenwelzijn is in het Oostvaardersplassengebied ver te zoeken. In de winter sterft door voedselgebrek en uitputting in een uiterst langzaam en pijnlijk proces meer dan een derde van de totale populatie (>1500 dieren). Als dit soort dieren mishandeling bij een regulier veebedrijf zou voorkomen, zouden alle dieren in beslag genomen worden. Frans Vera, ideoloog van het 'natuurgebied', zegt over de situatie heel laconiek: *de draagkracht van het gebied bepaalt het aantal dieren. Als er teveel zijn dan gaan ze maar dood. Zo simpel is dat!*

Waargenomen wordt dat stervende dieren vaak worden gevonden in of bij waterplassen. Het lijkt erop dat ze de verdrinkingsdood verkiezen boven nog langer lijden. Een rechter heeft in een aangespannen proces deze grootschalige dieren mishandeling niet veroordeeld. Dierenbeulen door 'natuurbeheerders' wordt helaas niet bestraft. De beheerder is volgens de wet zelfs niet verplicht om de dode dieren te verwijderen. De stank in het gebied is echter vaak niet te harden en daarom rijdt er regelmatig een 'lijkwagen' door dit 'concentratiekamp' van uitgeprocedeerde dieren om de in ontbinding zijnde karkassen te verzamelen (www.wildernix.nl).

Nederland ontbeert grote roofdieren, die verzwakte dieren uit snel hun lijden zouden kunnen verlossen. De beheerder heeft de plicht om die taak op zich te nemen. Actief fauna-beheer kan betekenen dat tijdig afschot noodzakelijk kan zijn. Alles is beter dan het wild - *voor een idee fixe van een nieuwe wildernis* - langzaam te laten versterven.

Een min of meer tegenovergestelde problematiek vinden we dichtbij in de landschappelijk aantrekkelijke en zeer afwisselende Jufferenwaard, waar het vee in tegenstelling tot de Oostvaardersplassen voldoende schuilplekken heeft tegen de verzengende zomerse zon en de winterse kou. Helaas werd in de zomer van 2013 het plaatje daar ontsierd door vette dikbilkoeien. Aan alle kanten bulken de vleesklompen uit die beesten. Ze zijn zelfs zo lomp en dik dat ze niet op een natuurlijke manier kunnen afkalven. Als je hier niet de 'keizerlijke weg bewandelt', sterven deze koeien in barensood. Onnatuurlijker kan het haast niet! Staatssecretaris Dijksma van Economische Zaken is dit natuurgedrocht ook opgevallen en overweegt zelfs om het fokken met dit soort koeien te verbieden.

heeft Ingrid ook nog de pittige, uitdagende gidsencursus van De Hoge Veluwe afgerond. Nu inspireert zij kleine groepjes (zo'n vier personen) de natuur vooral aan te raken, te ruiken en te voelen. Kinderen op de BSO gaan op pad met Roel, Wim en Bert. Na evaluatie hebben Frieda, Bert en Wim besloten om hun cursus over watervogels in een nieuwe vorm weer aan te bieden. Als opvolgers van Wiebe verzorgen Jeltje en Hans wandelingen. Betsie blijft haar passie voor de Botanische Tuinen volgen en verzorgt daar woensdagochtendwandelingen. In de Oosterbeekse Zomp is Pleun heel actief met een groep vrijwilligers. En als een stralend middelpunt is Wietse thuis in het natuurcentrum De Beken. Mijn belangstelling ligt vooral bij de aanleg, onderhoud en educatie in de schoolheemtuin en de natuur in mijn buurt.

Over de anderen horen we dat zij in de lancune zijn gesprongen, die het MECC vanwege bezuinigingen achterliet. De scholen in Renkum zijn heel blij met deze vrijwilligers, waaronder Hermien, en hun wijsheid over o.a. de leefwijze van vossen.

Enthousiast en actief dus, die IVN-gidsengroep van 2011-2012!

Mijn inspiratie is weer gevoed.
Bedankt dat jullie er allemaal waren!

Wietse Franssen, Pleun Driessen en Mary de Jong

De stadswandeling door Wageningen

Tekst: Betsie van Loenen

We hebben de wandeling door Wageningen hier en daar iets veranderd. U kunt de wandeling op de website van Wageningen 750 vinden onder de naam 'Wageningen en zijn oude bomen'. Tijdens deze wandeling gaan we naar de oudste boom van Wageningen op zoek. Ik heb gemerkt dat er nog mensen zijn die de grote Oosterse Plataan die scheef over de gracht groeit niet weten te vinden. We vergeten de exoten natuurlijk niet tijdens deze wandeling. Maar je hebt de route nog niet helemaal klaar en op de website laten zetten of er wordt al weer gekapt. Zo zijn Christusdoorns op het Emmapark verdwenen en zijn er begin januari 2013 bomen verdwenen die naast het oude politiebureau stonden. Helaas moet de natuur soms wijken voor stenen. Op het Emmapark is gelukkig wel een mooie Anna Paulowna--boom geplant.

In 2013 hebben we deze wandeling twee keer verzorgd, met totaal 12 bezoekers. Het Gilde was dit jaar in de Wageningen zeer actief, vanwege het 750-jarig bestaan van de stad. Dat heeft natuurlijk invloed op onze wandelingen. Daarom heb ik besloten om deze wandeling alleen maar op verzoek te doen in 2014.

Tot ziens op een wandeling of op de ALV in april.

Nieuwe beschoeiing

De zijkant van de vijver in De Zomp die verzakte, heeft een stevige beschoeiing gekregen. Tussen palen is een mat van wilgentenen gevlochten. De wilgentenen komen van gesnoeide wilgen in de uiterwaarden.

Boomkruipers onder dak

Tekst en foto: Geertje en Ruud Schaafsma

In december en januari dit jaar hebben we bijzondere inwoning gehad. In de avondschemering liepen er boomkruipers over de voorgevel van ons huis, onderweg naar hun slaapplek. Ze zaten onder de uitstekende dakgoot, in de hoek tegen de schoorsteen van onze houtkachel. Er kwamen er steeds drie die hier dicht tegen elkaar de nacht doorbrachten. In de avondschemering keken we soms even met een zaklantaarn. Het zag er leuk uit. Je zou verwachten dat ze de hele winter hier de nacht doorbrachten, maar eind januari kwamen ze niet meer terug.

Natuurbeleving op een zorgboerderij

Tekst: Annerieke Water-Jongboer

Via ons IVN werd ik een paar jaar geleden benaderd om bij zorgboerderij 'de Willemshoeve' in Wageningen wat te vertellen over de natuur. Sindsdien ga ik daar twee keer per jaar naar toe (voorjaar en najaar) om aan groepjes gasten wat te vertellen over de wisseling van de seizoenen.

Zorgboerderij

De Willemshoeve ligt op de grens van Wageningen en Bennekom en is een zorgboerderij voor ouderen met lichte dementie of andere psychische, sociale of fysieke beperkingen. De ouderen komen één of meer dagdelen per week naar de zorgboerderij. De zorgverlening is professioneel, terwijl de vele vrijwilligers voor een gastvrije ontvangst zorgen. De gasten genieten van de grote groente- en bloementuin, kijken bij de boerderijdieren, wandelen met een vrijwilliger of zitten in de altijd lekker warme tuinkamer die in een kas gemaakt is.

Ruiken, voelen, luisteren en proeven

Voor kinderen zijn er leskisten over de natuur zijn. Zoiets bestaat (nog) niet voor ouderen, dus heb ik zelf naar geschikt materiaal gezocht. In het najaar verzamel ik bijvoorbeeld verschillende soorten eikels, noten, appels (grote en sierappels), bladeren, bessen en allerlei soorten takken. Ook neem ik kweepeer (ruiken) en kweepeergelei en bramenjam mee om te laten proeven. Per seizoen verzamel ik wat gedichtjes, versjes en raadseltjes die ik voorlees of vertel. Het geheel gaat vooral om ruiken, voelen, luisteren en ook proeven. Aan het eind van de ochtend of middag geef ik de gasten een kleinigheidje mee, bijvoorbeeld een heel klein zelfgemaakt boeketje of een corsage zodat men thuis over de bijeenkomst kan vertellen.

Kratten vol natuur

Deze herfst was ik weer met mijn kratten vol spullen bij de Willemshoeve. De gasten zitten dan rondom de grote tafel waarop ik alles neerleg, het ziet er dan uit als een enorm herfststukje! Ik vertel wat over de materialen en laat alles zien en voelen. Bij de gasten is verbazing over het verschil in kastanjebolsters van de tamme en wilde kastanje en ook de hele kleine sierappeltjes oogsten altijd bewondering. Echte paddenstoelen neem ik niet mee, maar wel een prachtige (kunst)vliegenzwam. Ook heb ik een potje met gedroogde paddenstoelen bij me om hen te laten ruiken. Bij het zien van een Amerikaanse eikel pakte een gast meteen zijn zakmes en maakte met behulp van zijn mes en een lucifer een mooi tolletje voor alle gasten. Hij wist nog precies hoe hij het moest maken. Je merkt dat de gasten het allemaal spannend, maar ook erg leuk vinden. Uiteraard kom ik in het voorjaar met andere materialen zoals vogel-nestjes en bloeiende takken.

Al met al is het heel plezierig om met materiaal uit de natuur naar de Willemshoeve te gaan. Ik hoop nog lang dit leuke werk te mogen doen.

De Ganzenveer - wie is ... Kirsten Haanraads

Ik ben geboren op 4 februari 1986 in Alkmaar, Noord-Holland. Toen ik achttien was ben ik naar Wageningen verhuisd. Sinds drie jaar woon ik in Soesterberg op de Utrechtse Heuvelrug. Een klein dorp in een prachtige omgeving, maar vlakbij Utrecht en Amersfoort.

Ik heb bijna dertien jaar een relatie met Michel, sinds twee jaar zijn we getrouwd.

(Huis)dieren

Dieren in de natuur. Ik vind het erg leuk om verrast te worden door de natuur om me heen; een egel of vos in de tuin, een bijzondere vogel die langsvliegt of op een lantaarnpaal zit, een ree in het veld vanuit de auto op de snelweg. Thuis heb ik twee katten, die in de zomer volop door de wijk tijgeren, maar in de winter liever binnen blijven.

Opleiding

Bos- en natuurbeheer aan Wageningen Universiteit. Na mijn studie ben ik gaan werken voor het (toenmalige) ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. In eerste instantie over Natura 2000-gebieden, agrarisch natuurbeheer. Later gewerkt aan het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Sinds 2,5 jaar werk ik bij NAJK, Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt. Dit is de belangenorganisatie voor jonge boeren en tuinders. Mijn werk bestaat uit het dagelijks management van de organisatie in Utrecht en de belangenbehartiging in Den Haag en Brussel.

Hobby's

Reizen kort en lang, klein en groot. Mijn werk vraagt lange werkdagen in de periode van september tot en met april, maar een relatief rustige zomer. In de zomermaanden ben ik graag buiten om Nederland te ontdekken. Voor mijn werk cross ik in mijn auto het hele land door en zie allerlei landschappen aan mij voorbij trekken. In de zomermaanden neem ik de tijd om deze gebieden echt te ontdekken. Daarnaast reis ik graag naar verre bestemmingen, onlangs bijvoorbeeld Cambodja, Cuba en New York. Ik ben graag op nieuwe plekken, met bijzondere culturen en natuur. Daarnaast is hardlopen een rustpunt in de week, en lezen. Sinds een jaar ben ik daarom weer lid van de bibliotheek, wat ik volop benut.

Affiniteit met planten en dieren

Natuurlijk, zeker ook vanuit mijn opleiding als bos- en natuurbeheerder. Ik vind natuur in Nederland vooral ook interessant vanwege de sterke verbinding met cultuur. De ontwikkeling en behoud van natuur in Nederland lijkt bovendien altijd een strijd. De dynamiek en de discussies daaromheen vind ik interessant.

Favoriete plant of dier

Geen specifieke soorten planten of dieren. Ik houd er wel van als planten of dieren weer veroveren. Bij mij in de buurt is vliegbasis Soesterberg teruggegeven aan de natuur. Het is bijzonder om te zien hoe jaar in jaar uit de natuur meer veroverd op het beton en asfalt daar.

Ik heb bewondering voor

Mensen die zich belangeloos inzetten voor datgene wat ze belangrijk vinden. Die vinden dat er iets moet veranderen en dat zelf voor elkaar gaan krijgen.

Mijn favoriete seizoen

De zomer. Als er nog tijd is om buiten te zijn terwijl de werkdag al voorbij is. Als de tuin in volle bloei is en de natuur op zijn mooist, wat mij betreft.

Mooiste stukje natuur

Vanuit mijn opleiding veel verschillende soorten natuur mogen leren kennen, en waarderen. Ik vind het extra leuk als natuur op onverwachte plekken opduikt; in de stad op een verlaten terrein, of onbedoeld, zoals de Oostvaardersplassen zijn ontstaan.

Mijn wens is

Dat mensen zich betrokken blijven voelen bij natuur en zich daarvoor in blijven zetten. Als secretaris zie ik dat we veel kunnen bereiken dankzij al het enthousiasme van onze vrijwilligers. Ik hoop dat die betrokkenheid ook in de toekomst blijft bestaan.

De Ganzenveer gaat naar Cees Kwakernaak.

Knooppunt groen Oosterbeek

Tekst: Albert Bos

Op initiatief van Dorpsplatform Oosterbeek is er een ontmoetingsavond geweest voor organisaties die het natuur- en cultuurlandschap in en rond Oosterbeek een warm hart toedragen. Professionals en organisaties van betrokken bewoners hebben elkaar tijdens deze avond op de hoogte gebracht van ieders activiteiten en wensen en/of zorgen voor de toekomst. In de kantine van camping Oosterbeeks Rijnoever is onderzocht hoe we gezamenlijk de bijzondere en waardevolle omgeving van Oosterbeek duurzaam in stand kunnen houden en verbeteren.

Deelnemers

Vertegenwoordigers van Staatsbosbeheer, Stichting Bio-toopverbetering Zuid-Veluwe, Stichting Landschapsbeheer Gelderland, IVN Zuidwest Veluwezoom, Stichting Begraafplaats Fangmanweg Oosterbeek, Stichting Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen, Tuin de Lage Oorsprong, Vijf Dorpen in 't Groen, Heemtuin De Zomp IVN, Vrienden van Park Bato's Wijk, Camping Oosterbeeks Rijnoever en Dorpsplatform Oosterbeek.

Hoofd, hart en handen

Er is brede waardering voor de bijzondere omgeving van ons dorp; het draagvlak daaraan bij te dragen is groot. Veel Oosterbekers steken in diverse werkgroepen de handen uit de mouwen om natuur en landschap een handje te helpen. Praktisch buitenwerk, 'groene gymnastiek' met mensen met eenzelfde belangstelling, versterkt de sociale samenhang. Naast dit praktische werk willen zij meedenken over ontwikkelingen in natuur en landschap. De professionele natuurorganisaties waarderen die betrokkenheid en nodigen burgers uit met hen mee te denken. Die samenwerking versterkt een duurzame basis voor de ontwikkeling van natuur en landschap.

Bij de bereidheid tot samenwerking op diverse terreinen blijft het de wens van organisaties de eigen identiteit te behouden. Men wil vooral opbouwend bezig zijn. Als idee is geopperd meer gezamenlijke activiteiten te organiseren voor inwoners en belangstellenden van 'buiten'. Wellicht biedt ook het 'linken' van websites mogelijkheden om 'groene' activiteiten en bezienswaardigheden in de omgeving nog meer onder de aandacht te brengen. De professionele organisaties vinden het van belang dat er een aanspreekpunt is voor de diverse vrijwilligersgroepen binnen het dorp. Door de samenwerking kunnen alle organisaties zich beter in beeld brengen bij bevolking en overheid. Men kan elkaar ook informeren over mogelijkheden van organisatorische en financiële ondersteuning: in dat verband is bijvoorbeeld het Groen Dichterbij Icoonproject van het Oranjefonds genoemd.

Vervolg

Voor vervolgactiviteiten is een werkgroep geformeerd. Voor IVN Zuidwest Veluwezoom zijn Albert Smit en Albert Bos de deelnemers aan de werkgroep.

Heb je suggesties? Laat het ons weten.

Cursus wilde planten door KNNV-Arnhem

De afdeling Arnhem van de KNNV organiseert al sinds meer dan twintig jaar jaarlijks een cursus Wilde Planten. Inmiddels hebben meer dan vijfhonderd mensen deze cursus gevolgd. Hoofddoel van de cursus is deelnemers te leren hoe ze met behulp van een flora zelf de naam van wilde planten kunnen vinden. Daarnaast komen ook andere onderwerpen aan bod zoals de bouw van planten, de voortplanting, de relatie met insecten en de systematiek. Verder is er ruimte voor bewondering en verwondering. De volgende cursus wordt gegeven in de periode april - juni 2014.

De cursus omvat negen lessen op woensdagavond van 19.30 tot 22.00 uur en drie excursies op de zaterdagochtend. De lessen beginnen met een (meestal korte) inleiding. Daarna volgen praktische oefeningen in het zelf determineren van planten. Dat doen we in kleine groepjes met begeleiding van ervaren mensen. Bij de excursies bezoeken we plekken met een voor Nederland bijzonder rijke flora.

De **cursusdata** zijn:

9, 16 en 23 april
7, 14 en 21 mei en
4, 11 en 18 juni.

De **excursies** zijn op:

19 april, 17 mei en 31 mei.

De cursus wordt gegeven in:

Thomas a Kempischool
Thomas a Kempislaan 25
6822 LR Arnhem.

De cursusprijs is €55 voor IVN- en KNNV-leden en €60 voor niet-leden. Daarbij is een reader bij inbegrepen. Als flora gebruiken we de zesde druk van de KNNV-uitgave 'Veldgids Nederlandse Flora' van Henk Eggelte. Verder zijn nodig een loep (vergroting 10x) en een spits pincet. De flora, loep en pincet kunnen via de cursus worden besteld.

Inlichtingen en aanmelding bij:

Wil Wamelink 026 – 3643990; w.wamelink2@upcmail.nl

Charlotte de Roo weg na bliksemcarrière bij IVN

Tekst: Albert Bos. Foto: Paul Vos de Wael

Vanaf de eerste kennismaking was Charlotte actief binnen onze afdeling. Je kunt wel van een bliksemcarrière spreken! In het verslag van de Algemene Ledenvergadering IVN Zuidwest Veluwezoom d.d. 19 maart 2011 te Oosterbeek staat:

'Els van 't Hof-von Nordheim, onze voorzitter, heet Charlotte de Roo welkom als nieuw lid.' Bij de rondvraag: 'Charlotte biedt aan om in het bestuur plaats te nemen. Dit aanbod wordt van harte verwelkomd.'

In het bestuur was ze actief als webmaster en vroeg aandacht voor natuur-kinderactiviteiten. Ze onderhield de afdelingswebsite in de vernieuwde IVN-stijl. Op initiatief van Charlotte kwam er een kinderhoekje op de website en in de Zuidwester kwam een kinderpagina.

Charlotte is nu lijsttrekker van GroenLinks in de gemeenteraad van Renkum. In deze drukke functie zal ze de groene belangen in onze gemeente behartigen. Dat bleek al toen ze op 23 februari 2014 bij de waterspeelplaats in het Renkums beekdal aan Tweede Kamerlid Jesse Klaver een manifest onder de titel 'Natuur als kapitaal' aanbood. Samengevat: meer natuurgebonden toerisme, natuurspeelplekken, biodiversiteit, milieueducatie en opheffen van de laatste barrière (de N225) in de ecologische verbinding van Veluwe tot Rijn behoren tot de plannen van GroenLinks Renkum.

Charlotte is dan wel geen bestuurslid meer van IVN zuidwest Veluwezoom, in de gemeenteraad kunnen we zeker op haar groene inzet rekenen. Het ga je goed!

Marieke geeft stokje door

Al heel wat jaren zorgt Marieke Paulssen ervoor dat wij de Zuidwester in de bus krijgen. Daar komt met dit nummer een einde aan. Marieke heeft het stokje doorgegeven aan Wim Chardon.

Floor Norel kent Marieke nog uit de tijd dat Marieke niet alleen penningmeester van onze IVN-afdeling was, maar ook de 'grote verdeelster' voor ons afdelingsblad de Zuidwester. Floor: "Per kwartaal werd door de drukker een grote stapel boekjes gebracht. Die boekjes werden op een groot tweepersoons bed gestort en dan was het 'stickeren' geblazen. Een enkele keer mocht ik meedoen aan deze activiteit. U begrijpt: ik zie het nog duidelijk voor ogen: al die boekjes! Omdat Marieke ook het financiële gebeuren behartigde, was het naam- en adressenbestand altijd prima bijgewerkt, zodat niemand vergeten werd. Daarna werden stapeltjes gevormd voor de 'wijkbezorg(st)ers' van onze afdeling. Het was een precies karweitje, want bij geen Zuidwester-ontvangst kwam er een telefoontje waar het krantje bleef."

Marieke deed de bezorging van de Zuidwester, maar hielp ook op andere gebieden. Naast het natuurgebiedje de

Zomp aan de Fangmanweg te Oosterbeek staat het huis van Marieke en haar echtgenoot. Pleun Driessen, coördinator van de werkgroep De Zomp: "Marieke en haar man zou je de 'sleutelbeheerders' van de Zomp kunnen noemen. Van half maart tot eind september zorgen zij voor het openen en sluiten van de poorten. Daarnaast zorgt Marieke ook nog voor de koffie- en theevoorraad en elke woensdag voor de koekjes. Heerlijk!"

Floor herinnert zich nog heel goed het 'tuinfeest in de Zomp'! Floor: "Het was juni 2006, dat we als bestuur besloten om alle coördinatoren een leuke avond aan te bieden. We bakten, kookten en sleepten allerlei naar het grasgedeelte bij de vijver en hadden een prima avond! Na afloop: de afwas ... velen hielpen een handje mee! De onderlinge band werd daardoor versterkt. En dat gebeurde wel allemaal met Mariekes spullen en in Mariekes huis en keuken!"

Marieke, de redactie van de Zuidwester dankt je voor al het werk dat je voor ons 'krantje' hebt gedaan.

Beleef de lente!

Hiep hoi, de lente is begonnen! Je kunt het al merken aan de zingende vogels. De eerste hommels vliegen alweer rond, op zoek naar bloemen met nectar. Heb je al padden gezien? Door het zachte weer worden ze steeds actiever en trekken ze vanuit hun winterplaatsen naar vijvers, sloten en uiterwaarden.

Wat moet je doen?

- 1) Meng de klei met de grond (in verhouding 1:2).
- 2) Voeg het zaad toe.
- 3) Voeg wat water toe en maak er een kneedbare kleibol van.
- 4) Rol kleine balletjes van ongeveer twee centimeters.
- 5) Laat de bolletjes een paar dagen drogen op een donkere en droge plaats.

Na een paar dagen kan kun je de bommen buiten weggooien.

Let hierbij op de volgende **TIPS**:

- Gooi de bommen niet in gras dat gemaaid wordt, of op een plek waar ze vertrapt zullen worden door mensen of dieren. Dan zullen de planten niet uit kunnen komen.
- Je kan de bommen ook tussen spleten duwen.
- Zoek kale plekjes bij jou in de buurt, bijvoorbeeld een berm, onder een boom of een leeg terrein tussen twee huizen.

Zaadbommen maken!

Speciaal voor kale veldjes of saaie gemeentetuintjes: maak van wat grond, klei en zaadjes je eigen bommetjes. Dit voorjaar nog zal jouw werk de hele buurt opfleuren. Wat heb je nodig:

- * een kleine zak potgrond of zaaigrond
- * een halve kilo klei in poedervorm
- drie tot vijf pakjes zaad van inheemse bloemen als klaprozen, korenbloemen, goudsbloemen, margrietten, juffertjes-in-het-groen, of zaden uit de tuin.

Let op de ijsvogel!

Deze vogel vliegt als een blauwe pijl vlak boven het water.

Kleurplaat!

Op de website vind je weer een 'lente'-kleurplaat. Download de plaat en kleur hem mooi in!

Jaarverslag 2013 bestuur IVN Zuidwest Veluwezoom

Het jaar 2013 heeft voor het bestuur van onze IVN-afdeling in het teken gestaan van NME. Oftewel: Natuur- en Milieueducatie. Met het sluiten van het MEC in Renkum voelde het bestuur de verantwoordelijkheid om het voortbestaan van natuur- en milieueducatie in onze regio te waarborgen.

IVN heeft daarom al snel het initiatief genomen om dit, in samenwerking met Staatsbosbeheer, gemeente en provincie, een plek te geven in De Beken. De Beken is nu nog een bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer, maar zal na verbouwing de thuisbasis gaan vormen voor vele vrijwilligersorganisaties die onze regio een warm hart toedragen. De Beken zal de uitvalsbasis gaan vormen voor natuur en milieu in ons gebied. Het was een moeizaam proces, waar pas sinds eind 2013 echt duidelijkheid over kwam: de samenwerkende organisaties slaan de handen ineen en geven natuur- en milieueducatie door vrijwilligers een vaste uitvalsbasis vanaf 2014. In 2014 staat daarom de verbouwing van De Beken tot dit doel centraal en zal een Stichting worden opgericht die het beheer en de organisatie zal gaan uitvoeren. Als initiatiefnemer en belanghebbende zal IVN Zuidwest Veluwezoom zitting nemen in dit stichtingsbestuur. Een grote verantwoordelijkheid en een belangrijke taak.

Binnen het bestuur van onze afdeling hebben wij het afgelopen jaar vaak uitgebreid gesproken over dit onderwerp: wat is onze verantwoordelijkheid? Kunnen wij die taak aan? Wat gebeurt er als wij niets doen? Wij hebben ervoor gekozen om die verantwoordelijkheid en taak op ons te nemen, omdat wij dit zien als hét moment om NME veilig te stellen, te versterken en te bestendigen in het werkgebied. Het leek de enige kans om de toekomst van NME veilig te stellen of voor altijd te verliezen. Na de grote uitdaging waar wij het afgelopen jaar voor hebben gestaan, zien wij 2014 dan ook positief tegemoet: de eerste stappen zijn gezet. Nu zullen we werken aan de juiste invulling.

Het bestuur van IVN Zuidwest Veluwezoom hoopt u in de loop van 2014 in het vernieuwde De Beken te mogen verwelkomen. Wij hopen dat u ook helpt om onze droom - een thuis voor natuur- en milieueducatie, voor de allerkleinsten tot de alleroudsten, midden in één van onze parels: het Renkums beekdal - waar te maken.

Bestuur IVN Zuidwest Veluwezoom

Zompmarkt op 18 mei 2014

Vrijwillig(st)ers van heemtuin De Zomp houden op **zondag 18 mei 2014 van 12 tot 16 uur** een Zompmarkt op de Dam in Oosterbeek. Er zullen rondleidingen door De Zomp worden gehouden. Ook zullen er kramen zijn. Schrijf deze datum in uw agenda!

Algemene Ledenvergadering IVN Zuidwest Veluwezoom

U bent van harte uitgenodigd om de algemene ledenvergadering van onze IVN-afdeling Zuidwest Veluwezoom bij te wonen op **zaterdag 5 april 2014**.

Programma:

10.00 – 10.30 uur	Inloop met koffie en thee
10.30 – 11.30 uur	Algemene Ledenvergadering
11.30 – 12.30 uur	Wandeling onder leiding van een gids
12.30 – 13.30 uur	Lunch

Locatie:

Arboretum Belmonte
Het Koetshuis
Generaal Foulkesweg 94
Wageningen

Wilt u aanwezig zijn?

Uw aanmelding voor de algemene ledenvergadering wordt zeer op prijs gesteld. We vernemen graag per e-mail of telefonisch of u tijdens de algemene ledenvergadering aanwezig wilt zijn en gebruik wilt maken van de lunch. Twee weken voor de algemene ledenvergadering ontvangt u de agenda en de stukken behorende bij de vergadering.

Aanmelden kan door contact op te nemen met Kirsten Haanraads via kirsten.haanraads@gmail.com of 06-179 84 362.

Mededelingen van bestuur

Wilt u het bestuur komen versterken?

Tijdens de ALV op zaterdag 5 april 2014 neemt Charlotte de Roo afscheid van het bestuur van IVN Zuidwest Veluwezoom. U bent van harte welkom om het bestuur te komen versterken. Vind u het leuk om zich sterk te maken voor natuur en milieu in onze omgeving? Heeft u interesse in educatie, natuurbelieving en het werken met enthousiaste vrijwilligers? Dan is ons bestuur zeker iets voor u. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Kirsten Haanraads, secretaris, via kirsten.haanraads@gmail.com of 06-179 84 362.

Nieuwe bestuursleden

Tijdens de ALV op zaterdag 5 april wordt Cees Kwakernaak door het bestuur voorgedragen in de nieuwe positie van vice-voorzitter. Cees zal in zijn rol als vice-voorzitter nauw samenwerken met voorzitter Els van 't Hof. Tijdens de ALV zal Cees zich graag aan u voorstellen.

Rooster van aftreden

Els van 't Hof, voorzitter: aftreden ALV 2015
Wim Chardon, penningmeester: aftreden ALV 2016
Kirsten Haanraads, secretaris: aftreden ALV 2016
Charlotte de Roo, bestuurslid: aftreden ALV 2014
Oscar Langevoord, bestuurslid: aftreden ALV 2018
Albert Bos, adviseur: aftreden ALV 2012

Buitenladder

Wandel- en activiteitenprogramma van maart 2014 t/m september 2014

Informatie over publiekswandelingen: Floor Norel, tel. 0317 - 41 77 78; woensdagochtend-wandelingen:

Betsie van Loenen, tel. 0317 - 41 81 24 of b.vanloenen@hotmail.nl. Informatie over vogelexcursies: in verband met vervoer minimaal een dag van te voren aanmelden bij Els Roode: els.frank@planet.nl of tel. 0317 - 31 82 12.

Informatie over werkoctenden van de werkgroep Beken en Sprengen: Ruud Schaafsma, tel. 0317 - 31 51 17 en werkgroep Landschapsonderhoud: Albert Smit, tel. 026 - 339 24 11 of tijdens de werkoctenden 06-12 03 43 53.

MAART

zaterdag 22 maart 2014: werkoctend werkgroep Landschapsbeheer. Wilgen knotten langs de Veerweg. Verzamelen: bij het Drielse Veer en Veerweg 5 te Oosterbeek.

woensdag 26 maart 2014: voorjaarswandeling over de Zilverberg te Doorwerth. Start: 10.00 uur vanaf de rotonde Van de Molenplein (bij het monument).

zaterdag 29 maart 2014: werkoctend werkgroep Landschapsbeheer en Beken en Sprengen. Voor de liefhebbers: een ochtend met de werkgroep Beken & Sprengen. Verzamelen: informatiecentrum van Staatsbosbeheer De Beken aan de Nieuwe Keijenbergseweg 174 te Renkum.

zondag 30 maart 2014: Vogelwerkgroep. Broedvogeltelling (BMP) in Jufferswaard en bij Noordberg. Start om een half uur voor zonsopkomst tot ongeveer 8.30 - 9.00 uur. Voor deelname kunt u zich vóór 15 maart per email aanmelden bij Els Roode: els.frank@planet.nl.

APRIL

zaterdag 5 april 2014: Algemene Ledenvergadering IVN Zuidwest Veluwezoom. Arboretum Belmonte (zie programmainformatie in deze Zuidwester).

zaterdag 12 april 2014: werkoctend werkgroepen Landschapsbeheer en Beken en Sprengen. Seizoensafsluiting met een excursie. Verzamelen: nadere informatie volgt.

zaterdag 12 april 2014: Vogelwerkgroep. Vierde BMP ochtend (alternatief in geval van slecht weer op 30 maart excursie met ontbijt).

zondag 27 april 2014: 'Arboretum Belmonte op z'n best' vanaf 10.00 uur. Bloemen en plantenkwekers, allerlei informatie en rondleidingen. Arboretum is gevestigd aan de Generaal Foulkesweg 94 te Wageningen.

25, 26 en 27 april 2014: Vogelwerkgroep weekend. Lauwersmeer.

maandag 28 april 2014: Vogelwerkgroep. Vijfde BMP ochtend.

MEI

zaterdag 10 of zondag 11 mei 2014: Vogelwerkgroep. Zesde BMP ochtend.

zondag 18 mei 2014: werkgroep De Zomp. Zompmarkt op de Dam in Oosterbeek, 12 tot 16 uur.

woensdag 21 mei 2014: natuurwandeling over de Reyerskamp te Wolfheze. Start: 19.00 uur vanaf het NS Station. Avondwandeling door het gebied: hoe ontwikkelt zich het gebied?

zaterdag 24 of zondag 25 mei 2014: Vogelwerkgroep. Zevende BMP ochtend.

JUNI

zaterdag 7 of zondag 8 juni 2014: Vogelwerkgroep. Achtste BMP ochtend.

zaterdag 21 of zondag 22 juni 2014: Vogelwerkgroep. Negende BMP ochtend.

JULI

vrijdag 4 of zaterdag 5 juli 2014: Vogelwerkgroep. BMP avond.

half juli 2014: Vogelwerkgroep. Excursie: nachtzwalu--avond (zwoele zomeravond vereist).

AUGUSTUS

half augustus 2014: Vogelwerkgroep. Zomerwandeling.

woensdag 6 augustus 2014: wandeling door het natuurgebied de Blauwe Kamer. Start om 10.00 uur vanaf het restaurant aan de Grebbedijk te Wageningen.

SEPTEMBER

woensdag 17 september 2014: avondwandeling over het Dunogebied bij Heveadorp. Genieten van de avondzang (vogels!) en misschien zien we vleermuizen. Start om 19.00 uur vanaf de parkeerplaats van het Geldersch Landschap aan de Oude Oosterbeekseweg.

